

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W STARGARDZIE ZA 2016 ROK.**

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stargardzie określa statut Ośrodka, ustawy oraz akty wykonawcze ustaw.

Ośrodek realizuje zadania wynikające w szczególności z:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016r., poz. 930 z późn. zm.),
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016r., poz. 1518, z późn. zm.),
3. ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2016r., poz. 169 z późn. zm.),
4. ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2016r. poz. 162 z późn. zm.),
5. ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2015r. poz. 1390 z późn. zm.),
6. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.),
7. ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. z 2013r., poz. 966 z późn. zm.),
8. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r. poz. 1059 z późn. zm.),
9. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016r. poz. 1793 z późn. zm.),

10. ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2016 r. poz. 785 z późn. zm.).

11. ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r., poz. 195 z późn. zm.)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie zakresem swojego działania obejmuje teren gminy Stargard. Pomoc skierowana jest do osób i rodzin niezdolnych samodzielnie zaspokoić niezbędnych potrzeb życiowych.

Na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej Ośrodek otrzymał w roku 2016 środki na łączną kwotę **13 452 568 złotych**, w tym:

- na realizację zadań zleconych – 11 725 396 złotych,
- na realizację zadań ^{własnych} zleconych – 1 727 172 złote

Wydatkowanie środków na realizację zadań wynikających z powyższych ustaw przedstawiają poniższe tabele:

Realizacja zadań zleconych

Rodzaj świadczenia	kwota
Świadczenia rodzinne	1 801 714
fundusz alimentacyjny	617 387
zasilek pielęgnacyjny	570 537
specjalny zasilek opiekuńczy	161 343
świadczenie pielęgnacyjne	736 887
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	101 000

świadczenie rodzicielskie	566 237
składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe dla świadczeniobiorców pobierających zasiłek dla opiekuna, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy	268 062
składki zdrowotne dla świadczeniobiorców pobierających zasiłek dla opiekuna, świadczenie pielęgnacyjne i specjalny zasiłek opiekuńczy	57 294
Zasiłek dla opiekuna	319 962
Dodatek energetyczny	0
Świadczenie wychowawcze (500+)	6 524 973
OGÓLEM	11 725 396

Realizacja zadań własnych:

Rodzaj świadczenia	kwota
Dożywianie dzieci (poza programem)	11 415
Zasiłki okresowe	222 175
Zasiłki celowe	90 534
w tym:	
z tyt. zdarzenia losowego	5 000
w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	450 000
w tym:	
dożywianie dzieci	144 218
zasiłki celowe na żywność	305 782
Sprawienie pogrzebu	0

Opłata za pobyt w schronisku dla bezdomnych	6 607
Opłata za pobyt w Domu Pomocy Społecznej	325 678
Opłata za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	134 122
Opłata za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych	74 247
Zasiłki stałe	317 158
Składki zdrowotne za osoby pobierające zasiłek stały	26 316
Dodatki mieszkaniowe	2 949
Usługi opiekuńcze	65 971
OGÓLEM	1 727 172

W ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020, Ośrodek udzielił pomocy na pokrycie kosztów dożywiania w szkołach i przedszkolach dla 279 dzieci, 7 osób dorosłych skorzystało z nieodpłatnych posiłków, a 780 osobom przyznano zasiłek celowy na żywność. Koszt programu ogółem wyniósł 450 000 złotych, z czego 135 000 złotych stanowiły środki własne gminy, a 315 000 złotych dotacja wojewody.

W związku z tym, że Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie osobom tego pozbawionym, Gmina musi pokrywać koszty pobytu naszych mieszkańców w schroniskach i noclegowniach. W 2016 roku 6 osobom bezdomnym z terenu Gminy zapewniono pobyt w schroniskach dla bezdomnych. Koszt pobytu wyniósł 6 607 zł.

Dla osób, które z powodu wieku lub inwalidztwa wymagają pomocy osób innych, Ośrodek udziela pomocy w formie usług opiekuńczych. Z tej formy pomocy skorzystało w 2016 roku 9 osób na łączną kwotę 65 971zł.

W celu realizacji zadań przeprowadzono 1043 rodzinnych wywiadów środowiskowych.

Najczęściej występujące powody przyznawania pomocy przez GOPS to:

- ubóstwo – 356 rodzin;
- bezdomność – 17 rodzin;
- długotrwała i ciężka choroba - 176 rodzin;
- bezrobocie – 213 rodzin;
- niepełnosprawność – 173 rodziny;
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - 228 rodzin;
- alkoholizm – 7 rodzin;
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 49 rodzin;
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego – 4 rodziny.

Jedna rodzina może mieć przyznaną pomoc z kilku powodów.

Ogółem w roku 2016 bez względu na rodzaj świadczeń, formę, liczbę oraz źródło finansowania z pomocy skorzystały 523 rodziny (1331 osób). Wśród klientów Ośrodka dominują osoby mające trudności z funkcjonowaniem społecznym, u których występują problemy rodzinne, zdrowotne i prawne. Wiele rodzin szuka w Ośrodku informacji na temat możliwości skorzystania ze swoich uprawnień, możliwości formalnych rozwiązania swoich problemów, szukają też wsparcia i zrozumienia. Każda osoba zgłaszająca się do Ośrodka jest kierowana do pracownika socjalnego, który w sposób profesjonalny i zgodnie z etyką zawodową stara się pomóc w rozwiązaniu zgłaszanych problemów. Wielu klientów pomocy społecznej nie wykazuje zainteresowania i motywacji do zmiany swojej sytuacji. Część z nich nie ma odpowiednich umiejętności do zajęcia się swoimi sprawami. Rodziny nie radzą sobie finansowo i są bezradne w sprawach gospodarstwa domowego i organizacji dnia codziennego. Dziedziczna staje się bieda i bierna postawa wobec pracy i nauki. Sposobem na życie jest umiejętnie pozyskiwanie różnorodnych świadczeń. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej starają się zmieniać te postawy i wskazywać klientom konieczność przejęcia przez nich odpowiedzialności za życie swoje i swojej rodziny.

Ponadto Ośrodek realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zgodnie z ustawą w przypadku gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, pracownik socjalny po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego może wystąpić z wnioskiem do kierownika ośrodka o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny. W Ośrodku w 2016 roku było zatrudnionych 2 asystentów rodziny, którzy objęli pomocą 19 rodzin. Asystent rodziny pracuje z rodziną borykającą się z wieloma problemami, są nimi nie tylko trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ale również niskie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność itp. Asystent wspiera rodzinę z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej, z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny i zasobów instytucjonalnych. Pomaga rodzinie stać się samodzielną, motywuje do wypełniania roli rodzica tak, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.

Ośrodek wykonuje zadania związane z prowadzeniem postępowań oraz wydawania decyzji w sprawach dodatku mieszkaniowego. W roku 2016 do Ośrodka wpłynęły 4 wnioski o przyznanie takiego dodatku. Wydano 3 decyzje pozytywne i 1 negatywną z uwagi na przekroczony metraż lokalu. Przyznanie dodatku mieszkaniowego jest uwarunkowane posiadaniem przez wnioskodawcę tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego wskazanego we wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego i zamieszkiwaniem w tym lokalu przez niego oraz nieprzekroczeniem kryterium dochodowego (z wyjątkiem sytuacji, gdy kwota nadwyżki nie przekracza wysokości należnego dodatku mieszkaniowego). Pozytywne załatwienie wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego uzależnione jest również od tego, czy powierzchnia użytkowa lokalu mieszkalnego nie przekracza normatywnej powierzchni o wielkości wskazane w ustawie. Zgodnie z nowelizacją ustawy Prawo energetyczne prawo do dodatku energetycznego przysługuje tzw. odbiorcy wrażliwemu. Odbiorcą wrażliwym to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy lub która spełnia warunki do jego otrzymania oraz

która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym. Co ważne - odbiorca musi zamieszkiwać w miejscu odbioru energii elektrycznej. Dodatek energetyczny zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Gospodarki wynosi dla gospodarstwa domowego:

- 1) prowadzonego przez osobę samotną – 11,29 zł/miesiąc;
- 2) składającego się z 2-4 osób -15,68 zł/miesiąc;
- 3) składającego się z co najmniej 5 osób – 18,81 zł/miesiąc.

W 2016 roku nie wypłacono takiego dodatku. Niska wysokość dodatku i brak prawa do dodatku mieszkaniowego zniechęcają mieszkańców do ubiegania się o to świadczenie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stargardzie, realizuje również zadania związane z prowadzeniem postępowań oraz wydawaniem decyzji w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych, zasiłków pielęgnacyjnych, a od roku 2016 również świadczeń rodzicielskich. Zajmuje się także postępowaniem związanym ze świadczeniami opiekuńczymi oraz z przyznawaniem: świadczeń pielęgnacyjnych, specjalnych zasiłków opiekuńczych i zasiłków dla opiekuna, od których opłacane są składki emerytalno - rentowe do osiągnięcia wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego oraz zdrowotne dla wnioskodawców jak również członków ich rodzin. Ponadto od kwietnia 2016 roku realizowane jest postępowanie dotyczące świadczeń wychowawczych, tzw. 500+ (wydano 1085 decyzji przyznających świadczenie). W związku z wymienionymi w niniejszym akapicie świadczeniami prowadzone jest również postępowanie związane z koordynacją zabezpieczenia społecznego, czyli ściślej współpracy z Urzędem Wojewódzkim i Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Szczecinie w przypadku sytuacji, w której co najmniej jeden z członków rodziny wnioskodawcy niemającego dotąd przyznanego prawa do świadczeń rodzinnych w momencie składania wniosku, lub w trakcie pobierania świadczeń przebywa poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Ośrodek prowadzi także postępowania i wydaje decyzje w związku z wypłatą świadczeń z funduszu alimentacyjnego jak również zajmuje się postępowaniem wobec

dłużników alimentacyjnych. Tabela zamieszczona na początku niniejszego sprawozdania zawiera szczegółowe informacje na temat wysokości wypłat powyższych świadczeń.

Ośrodek prowadził postępowanie w sprawie przyznania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dla 36 osób. Wydano 33 decyzje o przyznaniu prawa do świadczeń, 2 decyzje odmowne z uwagi na przekroczone kryterium dochodowe oraz 1 z uwagi na posiadanie ubezpieczenia z innego tytułu. Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej osoby nieubezpieczonej jest decyzja wójta gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje między innymi się po:

- 1) przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego;
- 2) stwierdzeniu spełniania kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; (634 zł dla osoby samotnej, 514 zł dla osoby w rodzinie). Decyzję, o przyznaniu prawa do świadczeń zdrowotnych, wydaje się na wniosek świadczeniobiorcy, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej, złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia i przysługuje przez okres 90 dni.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego (GZI). W 2016 roku GZI spotkał się 4 razy. Do przewodniczącego GZI w 2016 r. wpłynęło 32 formularze „Niebieska Karta”. Powołano 32 grupy robocze. Grupy robocze spotkały się 119 razy. Na koniec 2016 roku w trakcie realizacji procedury „Niebieskie Karty” było 16 spraw.

Ośrodek realizuje również zadania wynikające z ustawy o Karcie Dużej Rodziny. W 2016 roku 25 rodzinom wielodzietnym z terenu gminy Stargard wydano w/w karty. Wydano 123 karty, 45 dla rodziców i 78 dla dzieci.

W 2016 roku Ośrodek współpracował z Chrześcijańską Służbą Charytatywną w Stargardzie, organizującą w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym wydawanie żywności dla mieszkańców Gminy. Wydano skierowania na żywność dla około 630 osób.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Rodzaj, a także forma i wielkość świadczenia powinny być odpowiednie do okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy. Osoby korzystające ze świadczeń społecznych są zobligowane do współpracy w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji. Jak wynika z powyższego z pomocy korzysta znaczna liczba rodzin zamieszkałych na terenie Gminy. Pomocy udzielono zgodnie z obowiązującymi przepisami, adekwatnie do sytuacji rodziny i możliwości Ośrodka.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
mgr Anna Ładziak

